

Előfizetési árak
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 — —
 Negyedévre 2 — 50 —
 Egy hónapra 1 — —
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca 1702. sz.) bementre küldendő.

Előfizethető helyben:
 Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, és a kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca 1702. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASÁRNAP KIVÉTELELVEL.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többszöri hirdetések alkalmán külön megbeszélendő. Helyi díj minden külön bejelölés nélkül.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
 Nyitási közlemények minden petit sora 50 krajczár.
 Hirdetések fölvetésének a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca 1702. sz. a.)
 Kéziratok nem adóznak vissza.

Formaság.

Csak formaságnak akarja tekinteni a kormány, hogy az új képviselőház pénzügyi bizottsága újra tárgyalja az állami költségvetést és kétségtelenül el is éri azt a célt, hogy a pártja átsiklik a budgeten rövid idő alatt.

Hanem a másik és fontosabb kérdés az, vajjon mily kiterjedésben tárgyalja a képviselőház azt a budgetet, melynek alapján már is két teljes hónapon keresztül gazdálkodott a Szapáry-kormány és amelyre innen-onnan lejár még az öt havi indemnyti is, pedig annál hosszabbat már kigondolni sem lehet a kormánynak, nem hogy megszavaztatni.

Befejezett dolog, hogy a költségvetési tárgyalás a képviselőházban nem folyik le oly kedélyesen, a mint talán Szapáry gróf képzele. Az új törvényhozó testület tagjainak sok a mondani és bírálni valója abban a kormányzatban, melynek erőszakoskodásait a választásoknál láttuk, semhogy röviden, máról holnapra véget érhetne a költségvetési vita, melyben mindent el lehet mondani és mindent meg lehet bírálni.

Mindössze sem lényeges e szerint az a kis időnyeres, melyet a pénzügyi bizottságban elérhet a kormány és egyenesen kívánatos, hogy az előkészítés munkája ne legyen felületes, ne legyen elsiertelt. Különösen egyes részletei vannak a költségvetésnek, melyekre nézve a változott viszonyok, az újabb tapasztalások is indokoltá teszik, hogy már a bizottságban új érvek és új indítványok merüljenek föl.

Első sorban a belügyminiszteri budget az, amelyről nem lehet hallgatni akkor, mikor legközvetlenebbül az árvamegyei inség mutatja, hogy a belügyminiszterium nincs ellátva s nem is akarja magát ellátni azokkal az eszközökkel, melyek nélkül az állam segítő keze el nem érheti a bajokkal, inséggel küzdő vidékeket.

Szegyenletes ez a helyzet, melyben egy megye népének inségével szemben

oly tehetetlen ez a kormány, hogy a szükségét szenvedők nem is az állam, hanem a társadalom felé fordítják tekintetüket és ettől remélnék is, nyerneik is segílyt. A társadalomtól, melynek közjótékonyasági terhei már is elviselhetetlenek és amely a legjobb akarat mellett sem képes arra, hogy egész vidékek lépét télen át ellássa élelemmel, ami még nehezebb, munkával és a jövő megélhetés eszközeivel.

Amit a miniszterelnök mondott az országgyűlésen, az azt jelenti, hogy a kormány valóságos társadalom nyakába akasztja a segítség áldozatainak nagyobb részét és hogy az állam pár száz millió költségvetésében gondoskodva van minden előre nem látható költségről, mely a katonák újabb szeszélyei folytán merül föl, de nincs gondoskodva arról, hogy az éhhaláltól megmentsünk huszezer embert, akikre rossz kereseti viszonyoknak átka nehezedik.

Vajjon nincsenek-e fölhíva a törvényhozók, hogy szóvá tegyék a költségvetés tárgyalásán annak a szükségét, mikép ilyen és hasonló esélyekre gondoskodni kell az állam tekintélyének megfelelő fedezetről, nehogy ismétlődjen az a gyalázat, melynek most tanui vagyunk.

És még egy fontosabb részlete van a belügyi költségvetés tárgyalásán, mely az új pénzügyi bizottság különös figyelmére méltó, a melyet tényleg föl is említett ott az ellenzék egy tagja. A közbizton-sági állapotokat értjük, melyekről ugyan-csak megdöbbentő adatok jutnak nyilvánosságra az ország különböző részeiből.

Szapáry gróf ezekkel az adatokkal szemben hivatkozik arra, hogy a csendőrség teljesíti a köteleességét és hogy a belügyi miniszterium is meg van győződve a csendőrség szaporításának szükségéről, de hogy egyszerre nagyobb ugrás nem történik, az a czélszerű kitanítás érdekében van.

Ez a kitérő válasz, ez a hamis érv az, amelyre rá kell mutatni és amely lett nevetni fog minden ember, aki a té-

nyeket ismeri. Mert igaz, hogy a csendőrség, ha történnek is a szolgálatban itt-ott visszaélések, kétségkívül elég jól megfelel hivatásának és már eddig is szép eredményeket ért el azokon a vidékeken, ahol a rendőri hatalom közigazgatási kezelése mellett valóságos Bakonybéli állapotok is uralkodtak, de az is igaz, hogy ezeken a vidékeken a csendőrség létszáma botránnyosan csekély és a szolgálat határozottan elviselhetetlen.

Hiszen a miniszterelnök is elismerte a pénzügyi bizottságban annak a valóságát, hogy a csendőrség szaporítása szükséges, de amivel ennek a szükséges szaporításnak elodázását indokolja, az csak kibuvó, mely erkölcsstelen is, ügyetlen is.

Bizza csak meg a miniszter a csendőrküldet parancsnokait, hogy neveljenek a szolgálatra alkalmas elemeket és három hónap alatt akár megkétszerezhetik a létszámot minden zavar nélkül.

Amit említeni székely a kormányelnök és ami igazán szegyenletes is, az az, hogy ami belügyi szükséglet, arra nálunk vagy nincs pénz, vagy nagyon kevés van. És ezt a vallomást a miniszterelnök még sem meri megtenni nyilvánosan.

A pénz elfogyott kortes czélokra.

Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter csakugyan lemondott a budai első kerület képviselőségéről, sőt már Pécssett ki is kiáltotta az odavaló kormánypárt jelöltnek. A honvédelmi miniszternek ez az eljárása mindenesetre igen érdekes. Sejtve ugyanis azt, hogy a budai választást az ő javára ott elkövetett szembeszökő visszaélések miatt megsemmisítik, hogy kikerülje az igazoló-bizottság határozatának szegényét: enek elejét veszi lemondásával. Ha miniszter ezt megteszi a nélkül, hogy egyidejűleg egy másik kerületben fellep, elhatározását megdicsérni is lehetne, mert azt mondhatnák róla: ime a miniszter nem fogad el olyan mandátumot, melyet törvénytelen eszközökkel erőszakoltak ki számára. De báró Fejérváryt nem ez a derék indok vezeti, mert különben a budaiak megtiszteltetését azonnal visszautasíthatta volna, mikor a választás ellen beadott petícióz adatairól értesült. Ő csak akkor mondott le a budai mandátumról, mikor egy megüresedett kerület el-

igazat, azt az anyós históriát csak úgy tréfából találtam ki. Az a másik ficzkó, ki fűgőbb volt mint én, lopta el és adta el a vasat. En csak nézője voltam az egész jelenetnek, még a sörömet is magam fizettem ki. Ez az igazság!

Az egységes középiskoláról.

Kisújszállás, márcz. 7.

A középiskolai szervezés 40 év óta vajudik, örökös próbálgatás. Legújabban felmerült az egységes középiskola létrehozása. E felszínre jött kérdésben a közoktatásügyér igen tekintélyes bizottságot hívott össze a mult hóban országos hírű tanfőriakból. Kis pontnak érzem magamat azon szellemi erőköz: mégis félszázados tapasztalatom után bátorodom e fontos tárgyan szót emelni.

Előzőleg nyilvánítom, hogy szerény észrevételem csak a latin és görög nyelvre vonatkozik.

A középiskola 4 alsó osztályában tantárgyul nem venném fel a latin nyelvet, s nem taníttatnék semmi idegen nyelvet az első és 2-ik osztályban, egyedül magyar nyelvünket.

A 3-ik, s folytatólag a 4-ikben tantárgyul felvennék egy irodalmi jelességű nyelvet, szomszéd viszonyainkat véve tekintetbe, talán czélszerű lenne a német nyelv, heti 3 órán.

A 4 alsó osztályban a fősulyt a magyar nyelvre fordítanám és a fontosabb tantárgyakra.

Az ötödik osztályban kezdeném a latin nyelvtanítást, folytatva a középiskola bevezetőit. — Olvasva a bizottság vitaközléséből, hogy mily foku ismeret és jártasság követeltetik a latin nyelvből: teljesen elegendőnek tartott 4 évet. Ki érettebb fövel, — azon gondlattal kezdű tanulni, hogy annak értése, tudása feltétlen kellék jövő pályájához, lehetetlen, hogy ne törekednek azt biztos sajátjává tenni.

Hány jeles irodalmi férfiak életrajzában olvassuk, hogy két, sőt több nyelvet is saját szorgalmuk által annyira sajátukká tették, hogy az idegen remek műveket hazai nyelvünkre átfordítani képesek voltak, és azokat irodalmi közkinésünkké tették.

Ha ez áll, minthogy tapasztalatunk szerint áll, értelmes tanítás folytán csüggedhet-

— Hóm! És máris tizenhat gyermeke volt?

— Valóban tizenhatot mondtam volna? Megtévedtem, mert csak hat volt. Hat halt el, egyik a másik után. Igen hat halt el. Mind egyik a másik után.

— Oh igazán sajnálom. Nagyon átérezem a kegyed bánatját. Bizonyára tegnap is, csak a nagy keserűség miatt vert el az Erzsébet-utcában egy asszonyt?

— En — megvertem voln' valakit? Ha megvertem volna valakit, azt nagyon sajnálom, mert nem tudok semmiről semmit. Bizonyára a nagy bánat, a szegény férjem halála miatti keserűségből történt az. Mind, egyik a másik után. Igen, a nagy keserűség miatt.

— Természetesen, hogy valami keserűség — gin, vagy sör, vagy whiskey, vagy bármely más ily fajta keserű ital miatt — semmi kétség! (Harsány hangon): Kérem Mr. Mc. Martin, igen Mr. Mc. Martint mondtam, ezen nő férjét kértem, jelen van?

— Itt vagyok uram! szól erre egy meg-lehető hárgy ember, ki egész kikelt, megrémült arccal lép ki a nézősereg közül.

— Ugy! mordul erre a bíró, tehát még nem halt meg?

— N-n-n-o, Sir!

— No annak igen örvendek, legalább megvizsgálhatod feleségedet, kire hogy bánatból alaposan kigyógyuljon, ezennel husz napi, kényszermunkával eltöltendő, börtön büntetést mérek. Szó se több — tovább a másik!

Mrs. Mc. Martin, szintén megvadul, mintha csak az előzőjét vett volna példát.

— Jól van bíró, tudd meg! rikolt a hárpia nagyot ütve az asztalra, hogy ezt a tökkel ütött fejú embert itt ni, a férjemet, ha ki-szabadultam, ugy elverem, hogy legalább husz napig beteg lesz belé. Most már mehetünk! (Távozik az örökkel.)

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

NE TÁRD KI...

*No tárd ki dórén bánatát szivednek,
 Ha faggatnak kíváncsi emberek;
 Akadsz talán jólleltű résztvevőkre,
 De a vigaszt náluk meg nem leled.*

*Mert ahány sziv, a bánat annyiféle
 S két sziv egymást sok-sok érte meg;
 Csak bánatod nő, hogy ha megcsalódtál
 S többé elárult titkod sem tied.*

Kulcsár Ferencz.

A BÉKEBÍRÓ ELŐTT.

— Képek egy amerikai törvényszéki teremből. —

I.

Személyek: A bíró. Tíz rendőr. Néhány irnok. Husz-harmincz rongyos férfi és asszony, kiket a legutóbbi éjszaka fogtak össze az utcákon. Több perhajászó tyuk-prókátor. — Homályos, zöldfestésű terem, melyben csak a részegesek orrai világitanak. Kívül sűrű köd; esős idő, nehéz cseppek hullanak az ablaküvegre. — Idő: Reggeli 10 óra. — A foglyokat egyenként vezetik a bíró elé. Most egy sugár, öles magas irlandi, ki egy néhai kendő piszkos maradványával törülgeti orrát, áll a bíró előtt.

— Tisztelt bíróság, kezdi Patrick Cassidy, ki végre valahára kendőjét szerencsésen eldugja nadrágja zsebébe, egy sérelmes elnézés, vagy ha szabad ugy mondanom, tévedés következében kerültem a rendőrség karmai közé. A bíró mosolyogva simogatja oldal szakállát:

— Hogyan Patrick?
 — Well, mert nekem semmi részem sem volt a vasrud ellopásában! Egész nyugodtan sétáltam az utcán egy ficzkóval, mikor egy ház előtt egy gazdátlan rudvasat találtunk.

Alig vetettem pillantást is reá, tovább akartam menni, de a másik felvette, mint mondta a czélből, hogy majd kap érte vagy egy pár pohár söre valót. Ho d'on, mondom neki, hisz ez lopás volna. Go to, szól ő, te nagyon is becsületes vagy a newyorki élethez, azzal távozok. Idő mulva, egész véletlenül, ismét találok a ficzkót, ki meghi engem egy pohár söre. mivel az anyósától ép akkor örökölt valami vagyoncokkát. Ez az egész bíró ur.

— Ha-ha-ha! Ez valóban igen ártatlan hazugság Patrick-om!

— Yes, Sir, amilyen egy nem kevésbbé ártatlan embertől telik. De most valósággal nem is tudom, hogy miért tartóztattak le.

— Hallod-e Patrick, annak az anyósának a hirtelen halálát nem találd-e te is kissé csodálatosnak?

— Elég csodálatos biz az bíró uram, de valószínű, hogy más vidékről való anyós volt, ki nem igen bírta elviselni az itteni klímát. Magamnak is volt szintén vagy 5—6 ily anyósom, kik szintén ily korán kerültek dögrovársra. De mehetek már Sir?

— Mindjárt Patrick. Még csak egyetlenegy kérdés: Hát csakugyan nős volt az a másik ficzkó?

— Nem biz a bíró uram, hisz még 17 vagy 18 évesnél is alig volt több a tacsók!

— Honnét volt hát akkor az anyósa?!

— Ah ugy — hóm — hóm — hóm —

(Hosszas szünet.) Bíró ur — egy bizalmas szót — azt hiszem, talán kissé el is vetettem a súlykot?

— No most csakugyan igazat mondtál!

— Jól van, tehát most már bevallom az

OM TÁRSULAT
 VAK
 ÉKE.

udapestben tartott
 esen megállapított
 eleptetett eladási,
 okokra vonatkozó
 rint.
 ség nélkül.

kal együtt
 100 kiló
 18.20
 17.60
 17.60
 17.20
 17.—
 16.60
 16.40
 16.20
 15.80
 14.20
 9.60
 5.—
 4.80
 4.80
 4.60
 4.80

tiszta súlynak véve
 85. kilogramm.
 70.
 50.
 ar 27.

napilap

ÁG.

sz. képviselő.
 te 3 frt.

és szépirodalmi

előfizetőinek azt

valamennyi

törvényesen

gyar leszámítoló

és csoportonként

át összesen

en, melyben vala-

nt, olyformán, hogy

es előfizetőiből 20

le.

UJSÁG

atala

átos-utca 1. szám.

len szorgalom, igyekezet, okszerű tanulmányozás által még inkább lehet egy nyelvet 4 év leforgása alatt teljesen elsajátítani.

Óraszám hetenként 4 vagy 5.

A hellen nyelv tanítását, s tanulását a 7 és 8-ik osztályra tenném, és pedig minden tanulóra kötelezőleg. Két évi értelmes, szorgalmas tanulás, szilárd kitartás képesíteni fogja a tanulókat annyi hellen nyelvi ismeretre, hogy azt jövőendő céljához képest nagyobb mértékben művelheti.

Bármennyire rajongjunk is a latin nyelv és irodalom mellett, az, a mai kifejtett tudományokkal szemben, szólunk őszintén, nem főérve a tudományosságunk. — A nagy tömeg szellemére semmi befolyással sem bír, szellemi kincsét benne nem talál. Azonban, mint voltak, úgy jövőben is lenni fognak, kik kitartó buzgalommal fogják buvárolni a latin irodalmat, és a kitünőbb műveket hazai nyelvünkön közkincesé teszik. Azt is hiszem, — hogy még sokáig közkeletű tolmácsa lesz a különböző nyelvű tudósoknak.

A hellen nyelv, mely képzetebb, gazdagabb a latinnal, még nagyobb figyelmet, felkarolást érdemel. Irodalma a széptudományok, művészetek minden fajára kiterjedtebb és fejlettebb, más tudományokban is felülmúlja a latin irodalmat, sőt ez a hellen irodalom tanulmányozása által nyerte el irodalmi emelkedését, tökéletesülését. Előnyben áll a hellen irodalom a latin felett.

Kik a tanári pályát tűzték ki célul és a latin, hellen nyelv tanításában kívánnak foglalkozni a köznevelésben: e két nyelv tökéletes megértését a tanárképzésben szerzhetik meg. — Lesznek jövőben is a görög nyelvnek buvárlói. Sőt eljő, hiszem, az idő, — hogy a hellen nyelv tanulására szüksége lesz nemzetünknek, a mint terjedni fog a hellen nemzetközi nemzetközi érintkezés és kereskedelem, — melynek már előjelei látszanak.

Ha a mostani 8 osztály 9-re emeltetnék, a mint a bizottságban szóba hozott, még azon esetben is a latin 5 órán a négy felső, a hellent két vagy három órán a két felső osztályban tenném tantárggyá.

Hosszu tapasztalatom után van még egy nézetem, — mely hogy elfogadtatnék — nem reményelem.

A 4 alsó osztályban tisztán osztályrendszert követnék egy tanárral. Tapasztaltam, — hogy a mely osztályokban, kivált az első és másodikban, 3 vagy talán több tanár is tanított, gyengébb volt az előhaladás, lazultabb a fegyelem, nem is ok nélkül. Ha több tanár tanít egy osztályban, egyik kétségkívül komolyabb természetű, szigorúbb mind a tantár-

gyak megtanulását, mind a fegyelemben, a másik szelidebb természetű, gyöngédebb modoru s elnézőbb tanítványai iránt; vegyük figyelembe azt is, hogy előadási módjuk is nagyon eltérő egymástól. Természetes következtése ennek az, hogy a tanuló mindig az engedékenyebb tanárt kedveli, inkább ennek tanítványait tanulja, a másikat hanyagabban veszi. Ebből előáll a tanulóknak tanáraik iránti idegenkedése, sőt magok a tanárok közt is némi kellemetlenség.

Egy tanár vezetésén az osztályt minden tanulmányokban, jobban kiismervén tanítványai tehetségét, több eredményt mutathat fel, a fegyelmet is sikeresebben gyakorolhatja.

En minden egyént, — ki a köznevelés osztályait értelmes tanulással végezte be, a négy évi tanárképzésben fontoló értelemmel foglalkozott a köznevelés tanítandó tudományok elsajátításával, — teljesen képzetnek, és képesnek tartok arra, hogy a 4 alsó osztályban minden tananyagot előadni képes.

A felsőbb osztályban legyen meg a szaktanítás, de ezekben is csak két, vagy kiválóbb esetben három tanár által.

Ezek rövid kivonatan nézetem az egységes köznevelés tanítandó latin, és hellen nyelvről. A többi tárgyak s idegen nyelvekről, azoknak az osztályokba való beosztásáról szót sem teszek, elvégezik azt az illető közegek.

Az a hitem, hogy ily beosztás folytán minden tudományok bővebben fognak előadni, s képebbé teszik tanulóinkat az egyetemi tudományok elsajátítására.

Videant consules!

Keszi Hajdu Lajos.

BELFÖLD.

Az új választások. Szombathelyen a két ellenzék egyesül a nemzetpárti Ernusz Kelemen mellett. A kormánypart valószínűleg jelöltet sem állít. — Ugron Gábor Kecskeméten kijelentette, hogy a város mandátumát tartja meg, s Szatmára maga helyett György Eleket ajánlja. Ertesülésünk szerint azonban a szatmáriak nem György, hanem a függetlenség Vallyi Árpádot kívánják jelölni.

A függetlenségi és 48-as pártkör vasárnap este hat órakor Irányi Dániel elnöke alatt hosszabb értekezletet tartott. Ötvös Károly a pártkör elé beterjeszti a trónbeszédre adandó válaszleírást tervezetét, melyet az értekezlet beható tárgyalás után elfogadott és Ötvös Károlynak a jeles munkáért köszönetet szavazott. Azután az arvamegyeyi inséggel foglalkozott a kör, s az inségek javára 100 frtot szavazott meg saját pénztárából, kitátságba helyezvén egyszerűen, hogy az esetre, ha a segítség másutt is szükségesnek mutatkoznék, a megszavazott összegből még száz frtot fog a nyomor enyhítésére felajánlani.

annak a medvének, tudod a melyikkel álmodban dulakodtál, nem volt-e valami pléhtáblácska a nyakában?

— Valami pléhtáblácska — ? N-n — nem vettem észre!

— Természetesen, mert rövidlátó vagy, de tudom biztosan, hogy a medve nyakában pléhtábla is volt, melyre — egész jól emlékszem — ez volt írva: Husz napi kényszer-munka!

— Goddam! Ha még egyszer álmodom, akkor lesz annyi eszem, hogy legalább is a bírót nadrágotom el!

— Persze az álmodban hé? No az még nem törvényellenes, de akkor majd én is tíz nappal többet számított. Vagy talán még jobb lesz, ha már ma elkezdjük, jó, legyen tehát 20 nap helyett — 30. Rendörök! vigyék ki. — Tovább — a másik!!

Paulus.

A trhan-ok.

— Jan Neruda genre-képe. —

Átdolgozta: Ifj. Móricz Pál.

(Folytatás.)

— De te ficzkó! te hogy nézel ki? Hisz majd nem egész csóré vagy, ugy-e még az inged is beittad?

— É-e-én — ó nekem igen szép ingem — volt, igen szép, szép volt! kaczag fel a megletődött legény. De — de ellepte a bogár, és mivel a kenőcs drága, hát velük együtt el-égettem az inget! Az egyenkénti öltöztetésre különben sem volt időm, azok pedig úgy csipték, szurták a testemet.

— Én pedig — én — jelentkezik egy második — egész lada fehérneműt hoztam magammal — de mit érek vele — mikor a mosáshoz nem értek!

Kaczaj.

— Te Sevcsik, szólítja meg ismét kedved szomszédja, hidd el, kutyá sorotok lesz még nektek ott a folyó mentében. Mert majd ha beáll a nagy hideg, mind rakásra fagyotok ott! Oh igen, tudom jól, a tapasztalás nem csalhat, pedig én már megvettem a kenyerem javát.

Szólókról írják, hogy Kerekes Géza függetlenségi párti jelölt visszalépett. Justh Gyula megválasztása valószínűleg egyhangú lesz.

KÜLFÖLD.

Fegyenczázadás. Lipári szigetéről érkezett kir szerint háromszáz oda deportált egyén lázadást kísérelt meg. Katonáság lépett közbe. Sokan meghaltak, sokan megsebesültek.

Huszötöd éve miniszter. Taaffe gf., az osztrák miniszterelnök jubileumot ülhette, de nincs hozzá kedve. 1867. március 7-én belügyminiszter lett a Beust-kabinetben. Az is maradt december 30-ig, a mikor Auersperg miniszterelnöksége alatt a honvédelmi tárczát vállalta el. Mikor Auersperg herceg 1868. szept. 26-án visszalépett, Taaffe grófjött örökébe s 1870. jan. 15-ig viselte ezt a hivatalt. Még azon év ápril 12-én újra belügyminiszter lett, 1871. febr. 7-én azonban megvált a bársonyszékétől s csak 1879-ben foglalta el újra. 1879. aug. 12-dike óta állandóan miniszterelnök.

Határidő-naptár.

Márc. 10. Dalestély az arvamegyeyi inségek javára a »Bika« szállodában.

Márc. 12. Az izraelita nő-egylet jelmez-bálja a Bika-szállodában.

Márc. 13. Függetlenségi kör közgyűlése.

Márc. 13. Debreczeni első takarékpénztár közgyűlése.

Márc. 13. Iparos kör közgyűlése.

Márc. 13. Polgári kör közgyűlése.

Márc. 14. Sajtóper.

Márc. 15. Emlékkünnepély a főiskola udvarán.

Márc. 15. A honvéd-egylet táncvizsgálma a Margit-fürdőben.

Márc. 24. Thea-estély a Margit-fürdőben.

Márc. 28. Comenius-ünnepély a főiskolában.

Márc. 28. Sajtóper.

Ápril 16. Női házi-ipar és kézi munka-kiállítás megnyitása a nőegyleti arváházban.

Ápr. 23. és 24. Löversenyek Debreczenben.

Ujdonságok.

*** Dalestély.** A debreczeni daleylet által 1892. évi március 10-én este 7 órakor az »Arany Bika« szálló dísztermében a felvidéki inségek segélyezésére czéljából helybeli műkedvelő urhölgyek és urak szíves közreműködésével megtartandó hangverseny műsora:

1. Nyitány. Bánk-bán. Erkel Ferencztől. Előadja: Rácz Károly zenekara.

2. Alkalmi költemény. Irtta és szavalja Rudnyánszky Gyula úr.

3. Magyar népdalok. Énekli: Bernáth Flóra úrhölgy. Rácz Károly zenekara kísérete mellett.

4. A vándor. (Schubert Liszt.) Zongorán előadja: Steinacker Viola úrhölgy.

5. Bűcsü. Férlikar Riegertől. Énekli: a debreczeni daleylet.

6. Magándal Rip-Rip operettből. Énekli: Donogán István úr, Steinacker Sándor úr zongorakísérete mellett.

7. IX. Concert. Beriot. Előadja: Steinacker Viola úrhölgy zongorakísérete mellett hegedűn Puky Endre úr.

8. Felolvasás: Mándoky Béla úrtól.

9. Magyar népdalok. Előadja hegedűn

— Tévedsz jó komám! Olyan lakások nem hogy néktek, de még a királynak sincs, mint a melyben most én urizálok. Lent a hid alatt rekesztettem el egy melyedést, la volt elég, még a padló is deszkából van! Uri lakás az, még a víz sem csepeghet be belé! Sőt cserépkályhát is fogok készíteni, mert cserép is csak akad. Mint a sziklara épített vár, oly erős az a kunyhó. Aztán meg mind ily magam fajta vad magyar lakik ott, érdelem, belátás mind megvan minálunk, Lefőtük mi még a svábokat is, kik a »czölöpleveréssel« sehogysem boldogultak, pedig óra hosszát hajtoztatták: »Einmal auf — zweimal drauf!« Mind nem használt semmit, a munka nem haladt meg csak mi nem állottunk a helyükre. Bezzeg nagyoktat és sürrin koppantott ekkor a nagy kalapács, mikor elkiáltottam: »fel — le! fel — le!« Hanem hát volt is hozzá jó erőm, nos meg a torkomat is volt mivel locsolgatni. Most már a büszke oszlopokon tető is van, és így legalább eső sem verheti a tanyánkat! O-ó-óh ez atkozott üvegje már is üres — de legalább már a mérnök is szabad!

Ép most lépett ki a mérnöktől a pantafir, ki utját egyenest a trhan-ok felé veszi. — A pantafir, hajdanában napszámos, csak torzhajtása a trhan-ok büszke fájának, a lehető legártatlanabb arcczal biczeg emberei felé, bár a kezéhez kapott munka pénznek jó harmadat előre elzsebelte.

— Ilyet még az ördög se látott, kezdi, miután előbb pipáját gondosan megtöltötte, és nyakravalójával ügyesen körültekergette nyakát. Ilyen tolvajjal, mint ez a mérnök — hogy az istennyila üsse meg — még a szép apámnak se volt ügye! Persze ti balgák azt hiszitek, hogy hozom a fizetéseket — no 'iszzen szépen vagyunk! Nem — nem maradok itt a világrt se tovább, mert még a melyenek, megkivánnák, hogy a magaméből fizessek reájok! Vagy még az lesz a legjobb, ha ezután maga a mérnök adja ki a fizetéseket!

A trhan-ok morognak.

— Nos mit morogtok! ? Adsz csak azt az ölmérfő fát, hadd tegyek egy kis számítást! Sóvárögva, nem minden félelem nélkül állják körül, Ó pedig számít, számít — kezében

Szilágyi Imre úr, Rácz K. zenekara kísérete mellett.

10. Rákóczi. Hubertól. Énekli: a debreczeni daleylet, Rácz Károly zenekara kísérete mellett.

A hangverseny vacsora és tánc követi.

*** A tragoedia vége.** A Balajti-Gerebne-féle szomorú családi tragoedia — egyelőre — két koporsóban a befejezését nyerte. Az egyik koporsóban az agg, beteges Geréb Mihály fekszik, kit a felesége szerencsétlensége annyira megalapított, hogy vasárnap este meghalt, a másik koporsóban pedig Geréb Mihályt, ki — a vejétől kapott lövéstől — tegnap reggel csakugyan meghalt, szállították be a kórházba, hol felboncolták. Az öreg párt együtt fogják eltemetni. Balajti ellen, ki szabad lábon van, vizsgálat van folyamatban.

*** Jótékony városi tanács.** A városi tanács »sürgős segélyként« 100 frtot szavazott meg az árvai inségeknek, mely összeg a házipénztárból lesz fizetendő.

*** Személyi hír.** A főkapitány, Boczkó Sámuel felutazott Budapestre a »szinészi congressus«-ra.

*** Az óra reformja.** Mint a »P. H.« értesül, Baross közkeletű miniszter új intézmény behozatalát tervezi. A nyilvános és fali órák könnyen romló szerkezetének kalandosain segítendő, a miniszter Bánlaky Pál tekintélyes mérnököt egy nevezetes terv készíttetésével bízta meg, — mely az órákat olyféle rendszerben egyesítendő, mint a milyen a telefon-vállalat. Lesz t. i. egy központi óra, melyet mindennap délben megigazítanak a csillagászat szabályai szerint; ettől az óratól sodronyok indulnak ki a nyilvános órákhoz és azon magánházakba, melyek előfizetnek (mert előfizetésre lesz alapítva a vállalat.) A sodronyok óra-gépezet nélküli, egyszerű számlapokkal lesznek összekötve, mely számlapok mutatóját a központból vezetett villámáram mozgatja. A mutató az időt percenkint fogja mutatni. Ezáltal azt az előnyt érik el, hogy az órák mind hajszálnyi pontossággal egyenlően fogják mutatni az időt, nem kell vásárolni drága órákat, a javítások költsége s az igazítások felhuzások kellemetlensége elmarad. Az előfizetési ár meglehetősen kicsiny lesz, az »óra« maga pedig, mint említettök, — csak egyszerű számlap (Zifferblatt) lesz és valami 2-3 frtba kerül. A miniszter ez intézményt, — mely már Európa több nagy városában be van hozva, egyelőre csak a fővárosban kívánja létesíteni, de ha beválik, ugy a nagyobb vidéki városokat is bevonja a villamos óra-hálózatba.

*** A karcsag-tisza-füredi helyi érdekű vonat** létesítése, illetve kiépítése tárgyában folyó évi március hó 1-én Karcsag város képviselőtestülete elhatározta, miszerint 40,000 azaz negyvenezer forintot fog törzsrésztvények megvételére fordítani. Ezen határozathozatalnál a fentebbi összegnek törzsrésztvényekbe leendő befektetéséhez a jelenlevő képviselők közül 70 egyen járult hozzá, míg ellenben 4 egyen ellenezte.

*** Az új pénz.** Egy bécsi ujság magyar forrásból úgy tudja, hogy az új pénzegység nem

az öles fával — különös számokat vetve a sívó földes-homokba. Csak néha-néha mordint el egy káromló szót. Szerencsése, hogy emberei a számokat, a betűket nem ismerik. Vegre határoz, mondván: »Csakugyan bezsebelte a harmadát!«

— Mennyire rughat az? kérdi Zoubek, a bíró mogorván.

— Hát — hát csak úgy, hogy huszonegy helyett csak tízenyolczat kapsz te is, és a többiek szintén!

— Megezzem én azt! Ilyet még nem pipáltam! Átkozom a teremest, széjtel is ütöm a fejet! Hó — hó, Marjancse no rance, ki is tekerem a nyakát! Hangzanak mindig sürűbben és sürűbben a káromló szók.

A pantafir pedig csak úgy zöldül — kekül a nagy bátorságtól. Hanem megérdemlitek is lomha, tunya kutyák, kik azt szeretnédtek, hogy a sült galamb belerepüljön a szátokba, persze a munka nem izlik, ti — ti naplopó pimaszok!

— Mi — itt! Mi nem dolgozunk? De biz dolgozunk, azt a kutyá — dolgozunk biz, de nem hagyjuk magunkat kergetni, mint a sinter kutyája, hanem — hanem azt mondhatjuk is, hogy — És aztán csóstól jön az erősebbnél-erősebb káromkodó szavak egész árja.

Tudjátok mit, hagyjatok nekem békét, békét, ha mondom. Nesze három forint, ne nek is egy, itt a tied ötven krajczár, emitt nek is egy forint — így, óh vén számár, magamnak meg semmit sem hagytam!

Már a legtöbb nem is szitkozódik, sőt egy néhány bekésem ossan tovább.

— No 'isz szép — így még sohasem hoztak ki a sodromból! Hanem ti — ti kiáltvalók, még az Úr istent is, — no nesze nek is még egy — és még nek is egy forint! A saját zsebemből fizetem, de már mindegy, ha koldusbotra juttattok is, csak a jó nevetem őrizzem meg! Hanem majd elbánok én már avval a mérnökkel! Gyere, gyere öregem adj ezeknek a ficzkóknak vagy három mércze palinkát, nem — négyet adj nekik! Hanem aztán most szó se többet, mert a mék szól: azt ki is fordítom a bűreből, azt a betyáros mivoltát a fajtájának!

(Folyt köv.)

zenekara kísérete
Eneklí: a debreczeni zenekara kísérete és tánc követi.

A Balajti-Georgi — egyelőre eset nyerte. Az egyes Geréb Mihalyszerelessége arnap este meg-
ig Geréb Mihály-
vőstől — tegnap
zallították be a
az öreg part együtt
ki szabad lábón

Tanács. A városi
100 frtot szavazot
nyilvánosság a házi-

kapitány, Boczkó
ára a színeszi

Mint a P. H.
miniszter új in-
A nyilvános és
erkezetének kala-
ter Banlaky Pál
vezetési terv ke-
mely az órákat

mint a milyen
egy központi óra,
reggizitanak a csil-
től az óráról sod-
nyanos órákhoz és
előfizetnek (mert
vállalat) A sodro-
gyeszerű számlapok-
számlapok mu-
villamamam moz-
zenként fogja mu-
rik el, hogy az
szaggal egyenlően
nem kell vásárolni
társasága az igaz-
sége elmarad. Az
sziny lesz, az óra-
— csak egyszerű
valami 2-3 frt-
tezmény, — mely
szaban be van hoz-
han kívánja létesí-
nyagabb vidéki vá-
mos óra-hálózatba.

Ma-füredi helyi
illetve kiegészítés tar-
hó 1-én Karczag
tárolta, miszerint
rintot fog törzst-
títani. Ezen hata-
összegnek törzst-
tetéséhez a jelenlévő
járult hozzá, míg

bécsi újság magyar
sz új pénzegység nem

zamatot vette a sívó
-neha mordint el egy
-hogy emberei a szá-
-rik. Vegre határoz,
-seltete a harmadik!
-? kerdi Zoubek, a

ny, hogy huszon-
zatot kapsz te is, és

lyet még nem pi-
-eset, szejjel is ütöm
-e do rance, ki is
-nak mindig sűrűbben
-k.

ny zöldül — kekül
-megérdemlétek is
-azt szeretnétek, hogy
-a szatokba, persze
-ti naplopó pimaszok!
-a dolgozunk? De biz
-— dolgozunk! Iiz,
-kergetni, mint a
-hanem azt mondhat-
-stól jön az erősebb-
-vok egész árja.

nyatok nekem békét,
-három forint, no ne-
-n krajczár, emitt ne-
-l vén számar, ma-
-hagytam!

-szitkozódik, sőt egy
-abb.

ny még sohasem hoz-
-ti — ti kőnivalók,
-neszenekek is meg
-ny forint! A saját
-mindégy, ha koldus-
-névemet őrizzem
-k én már avval a
-regem adj ezeknek
-mérceze palinkát, nem
-em aztán most szó
-azt ki is fordítom
-ivoltát a fajtájának!

*** Apróságok.**
Rapporton.
— Kapitány ur, jelentem aláson, kérek spaczirsájt.
— Minek te nyulfejű?
— Jelentem aláson, meghalt az idesapám.

*** Alapos mentség.**
— Mit! ön pulykát eszik s a 10 frtot már hónapok óta nem tudja megadni?
— Hja, mikor annyim sincs, hogy tovább elemezhettem volna?
*** Bálban.**
(Sánta táncolni akaró legény a cigányhoz): — No, miért nem kezditek már?
— Csak tessik, csak tessik, majd utolérjük mi az urat.

*** A szivarok** mostanában annyira rosszak és élvezhetetlenek, hogy maholnap meg fog alaposan csökkenni a kicstár jövedelme a dohánygyedáruságból, mert a közönség nem

lesz többé forint, mert ez az elnevezés meg fog szünni. Az új pénzegység neve »korona« lesz. A korona a mostani forintnak a fele lesz, vagyis ha a 48-as relációt fogadják el, 42 krajczárral kevesebb a márkánál. A korona 100 fillérre oszlanék fel. A fillér volna tehát a legkisebb pénz. Vernek majd allitóltag két és egy koronásokat, továbbá 20, 10 és 4 filléreseket.

*** A debreczeni jótékony négy-let** kiállítás rendező bizottsága, mely 50 tagból áll, f. hó 7-én a városhaza nagy tanács-terében megalakult, több kisebb bizottságra osztott és megkezdte működését. Elhatározta, hogy két-két választmányi tag utcánként személyesen fogja felkérni a város hőgykö-zönséget, a tanítványokat, a közreműkö-zést, és részvételre. A kiállítás f. 1892. ápril 16-án d. e. fog ünnepélyesen megnyitni. A munkák bejelentési határideje 1892. ápril 1. az elnökségnél. Bejelentési személyenkint 20 kr lesz. A tisztajövedelem főként az új árvaház felsze-reelésére fordítatik, de juttat abból egy részt a választmány az árvegyei inaságok javára is. A kiállítás megnyitására már az új árvaház udvara és kertje is szakszerűen parkozva s beültetve lesz, s a közönség annak szelszerű beosztásáról is meggyőződést fog szerezhetni. Minden jel arra mutat, hogy a kiállítás úgy erkölcsileg, mint anyagilag igen szép sikerrel fog végződni.

*** A színházi bizottság** pénteken d. u. 4 órákor ülést tart a városhaza nagy-terében, a nyári szinkör építése tárgyában.

*** Jelmezbal.** Az izraelita betegsegélyző ápoló négylet által 1892. március 12-én este 8 órákor a Bika szálloda disztermében ren-dező jelmezbal iránt rendkívül nagy az ér-deklódás, már 400-nál több jegy adatott el, a páholyok nagy részben elkeltek, több mint 100 hölgy és ur fog a legváltozatosabb jelmezben megjelenni. A jelmezös hölgyek és urak a diszterem melletti teremben gyülekeznek és 9 órákor fog a díszes és meglepő menet a ze-nekar rákezdése mellett a nagyterembe bevo-nulni. Páholyjegyek kaphatók az elnökségnél (Czeplédutca 31. sz. a.) hol a t. hölgyek és urak a jelmezekre nézve is tájékoztatást nyer-hetnek.

*** Új szaklap.** Nagyváradon f. hó 1-én új szak- és társadalmi lap jelent meg »Kas-taszteri közlöny« czim alatt. Szerkesztője és kiadó tulajdonosa F. a r a g ó Zsigmond kat. mérnök. Célja: földadományi viszonyok és telek-könyvi állapotok javítása, a társadalmi élet élénkítése és a magyarosodás terjesztése kas-taszteri körökben. Előfizetési ára egy évre 4 frt.

*** Ö. T. Most** a tisztújító közgyűlés előtt egymást érik az értekezletek, és conferentiák a tüzöltő egytelben. — Nagy a mozgalom, s a ribilől! Hol ez, hol az baj, — most az alap-szabályok rosszak, majd egy kortesfogás meg-hisítatása képezi a bajt. A tegnapi értekezlet is nagy megalomok színhelye volt. Arról volt szó, hogy néhány tag most a közgyűlés előtt mintegy 80 egy ént a kömüves és ács inasok gárdájából és olyan egynék közül, akik erre rá érnek, biztattak fel belépésre a közgyűlés tartamára, akiknek aztán az lett volna a hivatása, hogy a közgyűlésen ren-deletre szavazzanak. Az értekezlet Publik. ernő elnökléte alatt kimondotta, hogy ezeket a meg-rendelt szavazatokat, mint a tagok iránt ez ideig soha sem tapasztalt tiszteletlen és quali-fikálhatlan kortesfogást — megfogja hiusítani. Ebből kifolyólag az alapszabályok 7. § a ér-telmében írásbelileg óvást emeltek s a pa-rancsnoksághoz esetleg a közgyűléshez feleb-beztek. Az óvást 60 egyeleti tag azonnal alá írta, s az tovább is fog körözteni. Egyidejűleg elhatározta az értekezlet, hogy azok nevei, akik a közgyűlés megtartása előtt és csupán lesza-vazásra lettek beugratva, név és foglalkozás szerint lesznek a helyi lapok nyilttéri rovatá-ban Cicero betűkkel megörökítve.

*** Balladai homály.** Tüzlől pattant asszony megy a rendőrséghez, elpanaszolja, hogy minek is ment férjhez, mivel férje ura a házból kiverte, mert a szomszéd asszony pletykába keverte. Hibázott valamit? kérdezte a bíró... Könyvezt az asszony, — mert az asszony síró. Ugyaz, felett halcan — szomszédom a Kálmán — egyszer másszor eljött beszélgetni bozzám, de tessék elhinni nem történt más semmi, de a szomszéd asszony szeretne megenni s pletykált az uram-nak... hunczút a zuzajga — s ekép jutottam én a világ csufjára, Kérem törvényesen azt kimondani: bizonyítás nélkül megszólhat valaki? Az uram dor-bézt — hagyott engem árván, s csak azért vizsgáltál egyszer másszor Kálmán! Semmi más nem történt, tessék azt elhinni, de a szomszéd asszony szeretne meg-enni.

*** Apróságok.**
Rapporton.
— Kapitány ur, jelentem aláson, kérek spaczirsájt.
— Minek te nyulfejű?
— Jelentem aláson, meghalt az idesapám.

*** Alapos mentség.**
— Mit! ön pulykát eszik s a 10 frtot már hónapok óta nem tudja megadni?
— Hja, mikor annyim sincs, hogy tovább elemezhettem volna?
*** Bálban.**
(Sánta táncolni akaró legény a cigányhoz): — No, miért nem kezditek már?
— Csak tessik, csak tessik, majd utolérjük mi az urat.

*** A szivarok** mostanában annyira rosszak és élvezhetetlenek, hogy maholnap meg fog alaposan csökkenni a kicstár jövedelme a dohánygyedáruságból, mert a közönség nem

képes elszívni azokat a rothadt dohányból ké-szült miccsodákat, a miket drága pénzen árul-nak. Nem csak a közönséges szivarok, de a finomabb fajták és a speciálitások is élvezhe-tellenek.

A nőkről.

A nők vénülése ott kezdődik, hol a sze-relem végződik.

A leghörslekkübb asszony volna az, a ki képes volna rá, hogy — jót mondjon a ve-télytársnőjéről.

Nemelyik nő csak akkor hallgat, ha szerelmi vallomást tesznek neki.

A nő kérdésénél csak az előnyököt, ve-télytársnőjénél csak a hibákat látja.

A mikor az asszony daczos, bizonyára — nincs igaza.

Minél kevésbé parancsol az asszony, annál inkább engedelmeseodik a férj.

A legkisebb női szájon is számtalan csók számára van hely.

A házasság duettjébe a nő sohasem re-ke-de-bele.

A szerelem az egyedüli zsarnok, kinek a nők alávetik magukat.

Ritka nő, a ki egészen jó, vagy egészen rossz.

A nő el tudja rejteni a szerelmét; a gyűlöletét is; de legnehezebben rejti el — fel-tekenységét.

Ha az idő ránczokat okoz az arczon, akkor a nő minden nap — tíz szerelmes le-véllel többet ír.

Könnyebben akad olyan nő, a ki tulsá-gosan szeret, mint olyan, a ki sohasé szeret.

A szép nőket rendszeren veszedelmesebbek-nek tartják, mint a milyenek valóságban.

A dzsinek játéka.

— Csodálatos, varázs és zórás igaz történet. —

Szatmári születésű ember, felesége, csa-ládjá van, értelem dolgában sincs az utolsók között, mégis a »d z s i n e k«, e gonosz szel-lemek, kik minden pajkos tréfára készek, teg-nap igen rossz tréfát járattak vele.

Már vasárnap este elkezdtek a mulatást, mind tisztos munkás, és mester emberek, ittak nagyokat, huzta a cigány is, felvirradt a haj-nal is, de a mulatók emberek még ekkor is »Szatmár« valamelyik koresmájában itták a hegy levét. A bor elvette eszüket, K. L. uram is csak olyan részeg lett, mint a többi, s a helyett, hogy hazabotorkázott volna feleségéhez, részeg fővel kibicekelt a — szatmári állomáshoz. A vonat ép akkor indult Debreczen felé, emberünk jegyet váltott, majd beült vagy talán beültették egy kocsi-ba, hol aludt — aludt szépségesen egész — D e b r e c z e n i g . . .

Szép álmaiból egy durva kezű »vasuti« rázta fel, ki moid arczal, s nem éppen vá-logatott kifejezéssel figyelmeztette, hogy:

— Kifelé atyafi! Itt van már az állomás!
— Az atyafi dörzsolő a szemét, nagyokat ásít, majd mormog is valamit, a legnagyobb cso-dálkozás hangjait ezek, s végre kiszáll, illetőleg kiszállítottatik. Néz jobbra, néz balra, ismeretlen házak, idegen emberek közt találja magát. — Valyon hol vagyok? kerdi magától, mert azt látja, hogy nem szatmári kinézése van ennek a helynek.

Töprengedik, gondolkodik sokáig, de se-hogysem tud eligazodni a dolgok jelenállásán, végre is meglát egy méltóságteles viselkedésű rendőrt, megszólítja:

— Ugyan uram, ha Istent ismer mondja, mifele város ez, a hol most én vagyok?
— Debreczen! szól az illő kicsinyléssel, s még nagyobb lenézéssel ahoz a dult, mámo-ras arczu emberhez, ki még — D e b r e c z e n t sem ismeri.

— Na akkor én megjártam, szól a szat-mári atyafi, kit a rendőr — saját kérelmére — felvezet a központi kapitánysághoz. Még délután Szatmáron mulatni és már este Deb-reczenben ebredni fel, ez több mint szemfény-vesztés, ez varázsjáték! Vajjon, hogy ke-rültem ide? — Mit csináljak, mit csináljak? sopánkodik tovább, és mit fog mondani a fe-lségem is, ki várándós állapotban van? aggodhatik miattam szegény! Ha istent ismernek rendőruaimék, folytatja tovább, kü-dessenek engem valami uton haza, mert — mert ha a szegény feleségem ez idő alatt meghalna, sirba vinne engem is a bánat!

A rendőrség bölcsői összedugják fejüket, tanácskoznak, hogy mit is kellene tenni evvel a tisztességes arczu emberrel, ki ez idő alatt végleg kijózanodva, egy takarékpénztári betét könyvecskét keres elő belső zsebéből, mit is zá-logként ajánl fel. Elfogadják, adnak neki utra valót, egy rendőr kíséretében ismét ki megy a vasuti állomáshoz, honnan a fenti fatális ka-land után szerencsésen visszazónázik ma reg-gel — Szatmárra. De ott még nagyobb

meglepetés várja a nagyutazót, amennyiben a bába már a házajtóban azt újságolja neki, hogy felesége — szegény, — szerencsésen meg-szült de nem egy, hanem egyszerre — négy egyformán nyivákoló kis gyerme-keket!

És mégis vannak oly tamáskodó emberek, kik nem akarnának hinni a gonosz dzsinek még gonoszabb — játékában hanem, hogy K. L. uram e két eleménye után nem tartozik többé a hitetlenek csoportjába, azt talán felesle-ges is mondani! ? . . .

Paulus.

Irodalom és művészet.

Latin iskolai classicusokhoz va-ló praeparatio. Mindig örömmel üdvözöljük irodalmunknak oly terén való gyarapodását, melyen eddig a külföldre voltunk szorulva. S ilyen az a vállalat is, melyet most indított meg a Lampel-czég, mely már az iskolai classicusok szöveg-kiadásával is méltó elismerésre tett szert. Most tehát már nemcsak a szöveg-kiad-ásért nem kell Lipcséhez fordulnunk, hanem praeparatiót is olyat adhatunk tanulóink kéz-re-be, melyet magyar szakferfiak, a magyar nyelv-re és a magyar tantervre való tekintettel írtak. A vállalatot egyik legjelesebb filologusunk, Da-vid István szerkeszti. A most megjelent négy füzet tartalma: 1. M. Tullii Ciceronis Orationes selectae XIII. Magyarázta David J. 2. C. Sal-lustii Crispi Bellum Jugurthinum. Magy. Kaposy Luezián dr. 3. Cornelii Taciti Annales. Magy. Fodor Gyula. 4. T. Livii ab Urbe Conditá libri. Magy. Dr. Fodor Gyula. Egy-egy füzet ára 25 kr.

Francia nyelvtan. Csak nemrég volt alkalmunk jelezhetni Baros és Chovancsák tanároknak iskolai és magánhasználatra szánt francia nyelvtanát, melynek első részét azóta már számos iskola használja tankönyvül. Most megjelent a kitűnő grammatika II. része is, mely főként a rendhagyó ígék tanát és a mondattant tartalmazza. Már itt a szabályok és magyará-zatok francziául vannak adva és általában az egész könyvben lehetőleg kevés magyar szöveg. Dicsérettel kell kiemelniük most is a könyv fordítási gyakorlatait, melyek a legtöbb nyelv-tanban szokásos egytűnő mondatcsok helyett csupa összefüggő, érdekes szöveget nyújtanak, valamint az egyes füzetekhez csatolt frazeo-logiákat is, melyek a legfontosabb idiótismusok-kal ismertetik meg a tanulókat. Úgyesen van ösz-szeállítva az olvasókönyv is, mely minden te-kintetben megfelel a tanterv idevágó követel-ményeinek. A könyv ára 1 frt Kiadja Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai.)

•Lélektan és logika. Ez a czime dr. Sárffy Aladár ismert paedagogusunk egy új tankönyvének, mely igen sok tekintetben meg-érdemli a figyelmet. Főképen a tananyag kö-renek az ifjúság képzettségéhez mért korlatozá-sát emeljük ki dicsérettel, valamint azt a kö-rülmenyt, hogy a szerző nyelvében is parko-dott távollattani magát némely hasonló tan-könyvünk elvont tudományos stílusától, mely a tanuló előtt az amugy is nehéz tárgyat vá-lósággal ellenszenvesztette. Nem kisebb elis-merésre méltó az is, hogy Sárffy példáiiban igen nagy tekintettel volt az irodalmi és főké-p a magyar irodalmi oktatásra. E téren valóság-gal újítást, megpedig nagyon szerencsés új-tást vitt be könyvébe, mely mindez előnyök-nél fogva számot tarthat a legszeleesebb körü-elterjedésre. Megjegyezzük, hogy a művelt nagy közönség is haszonnal és élvezettel fogja olvas-hatni. Ára 1 frt. Kiadja a Lampel Robert czég (Wodianer F. és Fiai.)

Kristályminták. Dr. Sztérényi Hu-gó az 5 általánosan elterjedt ásványtanához most kristálymintákat is adott ki, azaz fehér lapra rajzolt kristályhálókat, melyekből a ta-nulók maguk készíthetik el a kristálymintákat. Három nagy lapon 26 alak hálója van leraj-zolva, tisztán és szabatosan. Ára 24 kr. Lam-pel Róbert udvari könyvkereskedés kiadása Budapesten.

Külfélék.

Kínai gigerlik. Egyidő óta a meny-nyei birodalomnak némely magasrangú su-hanczai Európába jönnek tanulni, azaz hogy gigerlikedni. Tetszik nekik a barbár világ s különösen annak mindama czafrangjai, a me-lyekkel a gigerli külsőséget magukra ölthetik. Persze az ilyen kínai gigerlihez képest a ma-jom tiszteletreméltó, tekintélyes megjelenésű persona. Berlinben is volt egy ilyen gigerli A követséghez küldötték, hogy tanulja meg a né-met nyelvet és majdan jeles tolmács legyen a szent birodalomban. A fiatal kínai úgyesen fogta fel a küldetését. A német nyelvet a né-met leányokkal gyakorolta, a követséget pedig arra használta, hogy a konzul fiának adta ki magát s csudalatos névjegyet nyomtatva, nagy gyakorlatot szerzett a német-kínai hűelműve-letekben. A hitelezők végre is pénzt kívántak látni a szentbirodalom képviselőjétől, s így ki-sült a turpisság. A konzul egy hírlapi közle-ményben kijelentette, hogy az ifjú adósságait a pekingi nagyharang fogja megfizetni, magát a kínai gigerlit pedig Pétervárra küldte erős ki-séret mellett oroszul tanulni.

Bécs nyomorultjai. Bécsi lapok a foglalkozás nélküli munkásokról a következő statisztikát közlik: Összesen 40.000 képesített munkás van Bécsben munka nélkül, vagyis a munkások összeségének egy ötöde. Ebből 4000 esik az esztergályosokra, kiknek összes száma 10.000, a foglalkozás nélküliek jobbra a spe-

ciális bécsi iparághoz, a gyöngyházesztergá-lyossághoz tartozók. A pékek összesen 5800-an vannak, ezek közül munka nélkül van 2200. Az építőmunkások száma 6000, munka nélkül van 4700. Ugyanebben a szakban van 5000 férfi segéd munkás, közülük munka nélkül van 3200; 3000 női segéd munkás közül munka nélkül 2000. A vargák összes száma 16.000, kik közül nincs munkája 7000-nek. A 3000 női segéd munkás közül 1500-nak nincs mun-kája. Az asztalosok 10,800-an vannak, 5000-nek nincs munkája. Az érczmunkások száma 57.000-ezek közül munka nélkül van 9000.

Angol parlamenti tudósítások
Japánban. A japán kormány nemrégiben Londonban az összes parlamenti tudósításokat megrendelte. A gyűjtemény 540 kötetet tesz ki s már urban van a legújabb parlamentáris állam fele. A japáni kormány az 540 kötetért 500 guineát fizetett.

A csángókról a B. H.-nak a követ-kezőket írják: A bukovinai csángómagyar köz-ségeben rendkívüli mértékben pusztit a dif-feritisz, különösen Hadikfalván, s legnagyobb bajuk hogy az öt magyar községben egy orvos sincs. Fő vágyuk lenne a szegény csángóknak, ha egy magyar orvost kapnának. Különben a másfél ezer forintot jövedelmező körvrosi ál-lást szervezték már s közelebb írják ki a pá-lyázatot. — A magyarországi bevándorlás, il-letve csángó-betelepítés nem minden tekintet-ben kedvező eredményei elkedveltenitették a kint maradtakat, s most már szó sincs többé arról, hogy tömegestül kiszűnlének haza. Még jobban jártak a legutóbb Erdélybe, Hunyad-megyébe bevándoroltak, a kiknek állapotáról elég kedvező hírek érkeztek. Különben Thal-loczy Lajos dr. kormánytanácsos, a ki közelebb kint járt Bukovinában a csángó viszonyok tanulmányozása végett, már eddig is sok jelet adtairantok viseltető jóakarataának, s különösen a háziipar nagyobb lendülete érdekében azon fáradozik, hogy egyes csángó leányok a szö-vevényben Budapesten vagy Bécsben nyerjenek kiképzést s aztán otthon a szövészeti házi iparnak nagyobb kiterjedést s biztos piacot szerezzenek. — A méhészet is meglehetősen el van terjedve, sőt Wass Miksa hadikfalvi lelkésznek a méhészete sokkal nagyobb és jö-vedelmezőbb, mint Magyarországon a leghe-resebbnek ismert telepek. Méhészete 1200 igen erős törzsből áll, saját találmánya csángó kap-tárjai felülmúlják a kezelés egyszerűsége te-kintetében az eddig ismert leghiresebb rend-szereket is. Mint hírlík, Wass a legközelebbi magyar országos méhészeti vándorgyűlést Bu-kovinába fogja meghívni.

NYILT-TÉR.*

Nyilatkozat.

A »Debreczen« czimű lap folyó évi 36-ik számában nyilt térben megjelent reám ifj Or-mós Józsefre vonatkozó és sértő czikkel, any-nyiban utasítom el magamtól, — igaz ugyan hogy én a sebes tánc közben, mint ifjú em-ber megszedültem és a táncos nímöt bocsa-nat kérés mellett egész illetelmeden elhagy-tam, de sem őt, sem ruháját le nem piszkoltam a mit az ide mellékelt bizonyítványval az igazság érdekében kívántam nyilvánosságra hozni.

ifj. Ormós József
timár segéd.

En alólított, mint a timár ifjúságnak gondnok, ezennel igazolom, hogy a »Debre-czen« 36-ik számában megjelent ifj. Ormós Jó-zsefre vonatkozó és mind őt és mind az ifju-ságot sértő czikkel az ifjúság magától vissza-utasítja, mert ezen egy folyó hó 6-án tartott ifj. gyűlésen megvizsgáltatván, az ifjúsági ta-gok által azon nyilatkozat tétetett, hogy ifj. Ormós József részeg nem volt és így az ifju-ság az által meg nem róható.

Kulcsár József,
ifjúsági gondnok.

* E rovatban közöltékért rem vállal felelős-séget a Szerk.

Közzgazdaság.

Köbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Március 5.

a) Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronkint 300-400 klgon felüli sulyban) 46.—47.—. 2. Öreg közép (páronként 300-400 klg-sulyban) 45.—46.—. 3. Fialat nehéz (páronkint 320 klgon felüli sulyban) 49.—49.50. 4. Fialat közép (páronkint 251-320 klg, sulyban 48.—48.50. 5. Fialat könnyű (páronkint 250 klgmíg terjedő sulyban) 46.—47.—. II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronkint 280 klgon felüli sulyban) 46.—49.—. 7. Közép (páronkint 220-280 klg, sulyban) 45.—46.—. 8. Könnyű (páronként 220 klgmíg terjedő sulyban) 45.50-46.50. III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronkint 260 klgon felüli sulyban) 45.—46.—. 10. Közép (páronkint 220-260 klg, sulyban) 44.50-45.50. 11. Könnyű (páronkint 220 klgmíg terjedő sulyban) 43.—45.—. Sertés létszám: márczus 4 napján volt készlet: 136.848 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hizalalni való sertés 15.— 17.—, malacz (4-11 hónapos korban) felhajtott 2107 ár.

A vetések állása és a mezőgazda-sági állapot február 21-től márczius 5-ig a föld-mívelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelenté-sek alapján a következő volt: A teli évszak még folyton tart s legutóbb is egészen hidegre változott az időjárás, bárha már az ország nagy részében a mult heten tavaszi jellegű enyhe idő-

járás uralkodott. A kedvező időjárásban az Alföldön a szántást és vetést meg is kezdték, nehé-
 hol már elvetették a termények tetemes részét. A havazással bekövetkezett hideg időjárás kö-
 vetkeztében a növényzet nagyjára hó alá került. A vetések, mint ezt már többször meg-
 jegyeztük, különbözően állanak, nehé-
 elég jók, sőt szépek, általában véve azonban gyen-
 gek s a változó időjárás hatása alatt sokat szenvednek. Leggyöngébb a repeze,
 melyből egy jelentékeny rész kiveszett. Takar-
 mányhiányról szórványosan panaszkodnak; a-
 lomszalmában is van hiány, nevezetesen a Duna
 jobbpartjának egyes vármegyéiben: Vas, Zala,
 Somogy és Sopronban. Burgonya és takarmány-
 répa hiánya több helyen észlelhető. A felvidéki
 vármegyéiben: Árva, Turóc, Trencsén és Lip-
 tóban panaszkodnak a burgonyakészletek nagy-
 mérvű megfogyásáról.

Gyümölcs-csemeték kiosztása. Gr. Bethlen András földmívelésügyi miniszter a f. év tavaszán községek, iskolák és szegényebb lelkészek között 300.000 gyümölcs-csemetét osztat ki, jobbra oly vidékekre, a melyeken a gyümölcstermelés fontossággal bír. Összesen 232 község részeseül ily adományban. Ezenkívül több mint 10.000 oltóvesztőt, továbbá a szegényebb felvidéken valamint a filloxera által elpusztított vidékeken, ezernél több ojtott gyümölcsfát is engedélyezett. A miniszter szándéka ezen csemetekiosztást, az állami faiskolákban nevelt ojtványok kiosztásával együtt a jövőben még fokozottabb mérvben is eszközölni.

Debreczeni ingatlanok forgalma.

Február 27-től márczius 5-ig.

Szendrei Sándor és neje Pataki Julianna veszik Csobán János és neje Hüse Erzsébet kasszói 1038 sz. házat ondódi földével 1450 frtért.

Tamás József és neje Bihari Erzsébet veszik Enékes István késes-utcai 3554 sz. házat 1000 frtért.

Özv. Tóth Andrásné Szalai Julianna veszi Nemes Kálmán tőczóskerti szőlőjét 500 frtért.

Ács Gábor és neje Szegedi Zsuzsanna veszik Balogh János és neje Boldog Julianna esapókerti szőlőjét 84 frtért.

Bodnár György veszi Dasezilek Mária tégláskerti szőlőjét 650 frtért.

Pálfi Mária veszi Pálfi Dániel árok-utcai 734 sz. házat ondódi földével 3000 frtért.

Özv. Gyulai Józsefné Pálfi Zsófia veszi Pálfi Dániel és neje Kis Julianna nap-utcai 2597 sz. házat ondódi földével 2000 frtért.

Csillag Béni és neje Schwarcz Fáni veszik Kaufmann Emanuel és neje Weizmann Eszter kakas-utcai 513 sz. házat 5500 frtért.

Kovács Péter és neje Nagy Zsuzsanna veszik Török Pálné Hadházi Erzsébet újföldét 2496 frtért.

Aszalós János és neje Máté Erzsébet veszik Szabó Lajos zsák-utcai 1466 sz. házat ondódi földével 1500 frtért.

Bereczki Péter és neje Sáfár Katalin veszik Kis Mária Kovács Józsefné és társai ondódi földét 2100 frtért.

Bereczki Péter és neje Sáfár Katalin veszik Jobbágy Imre és társai ondódi földét 2934 frtért.

Kovács Lajos és neje Nagy Julianna veszik Halász Zuzsanna Posta Bálintné újföldét 800 frtért.

Major Mihály és neje Szücs Róza veszik Tóth Mihály és neje Kovács Eszter hajó-utcai 1155 sz. házat 1000 frtért.

VASUTI MENETREND.

Indul:

Debreczenből	Bpest felé gyorsvonat	reggel 8 ó. 44 p.
		déli 12 ó. 52 p.
	Nagyvárad felé	délután 3 ó. 34 p.
	Budapest felé	este 10 ó. 31 p.
	Szatmár felé	délután 3 ó. 24 p.
		este 7 ó. 45 p.
		éjjel 3 ó. 09 p.
	Miskolcz felé	délután 8 ó. 32 p.
		délután 3 ó. 39 p.
		este 7 ó. 40 p.
	B.-Szt.-Mihály felé	délután 3 ó. 19 p.
		reggel 5 ó. 48 p.
	Füzes-Abony felé	reggel 4 ó. 26 p.
	Ohat-Kőcsig	délután 4 ó. 31 p.
Püspök-Ladányból	Nagyvárad felé	délután 2 ó. 15 p.
		délután 5 ó. 51 p.
		éjjel 12 ó. 57 p.

Érkezik:

Debreczenbe	N.-Várad-P.-Ladány felől	reggel 7 ó. 42 p.
	Budapest felől	délután 3 ó. 09 p.
	gyorsvonat	este 7 ó. 06 p.
		éjjel 2 ó. 44 p.
	Szatmár felől	reggel 8 ó. — p.
		déli 12 ó. 16 p.
		este 10 ó. 31 p.
	Miskolcz felől	déli 12 ó. 36 p.
		reggel 8 ó. 06 p.
		este 7 ó. 20 p.
	Büd-Szent-Mihály felől	reggel 8 ó. 17 p.
		este 6 ó. 35 p.
	Füzes-Abony felől	délután 4 ó. 54 p.
	Ohat-Kőcsig	délután 8 ó. 24 p.

A büd-szent-mihályi vonalon eddig csak a hét bizonyos napjain közlekedett vonatok mult évi november 15-től kezdve naponként közlekednek.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
 Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő, és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.
 (Szerkesztőség és kiadóhivatal, — hova mindenféle közlemény küldendő, nagy-uj-utca 1702 sz.)

Uj posztó raktár!

Tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy az egész országban oly nagy hírnévnek örvendő

Brassói posztókból

a közelgő tavaszi idényre nagy választékú raktárt rendeztünk be s azokat a valódi tiszta gyapju minőségben igen olcsón árusítjuk el

SZABÓ LAJOS FIAI

DEBRECZEN, RÓZSATÉR.

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk. (8.) 48.—

Fül-olaj

(I.)

Dr. Deutsch M. által javítva, melynek biztos gyógyhatásáról számos autoritás évek óta legelismertbben nyilatkozik; mert e fül-olaj minden nem veleszületett süketiséget gyógyít, nehéz hallást, füldobogást, ugymint minden fülbe-
 tegséget azonnal eltávolít. — Használati utasítással együtt 1 frt 30 krért, vidékre 1 frt 30 krért bérmentve kapható **Török József** gyógyszerésznél Buda-
 pest, Király-utca 12 sz. (37) 4—10.

Horgony-Pain-Expeller.

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölést csúsz, kövönny, tagzaggatás stb. ellen legjobban ajánlhatjuk a t. cz. közönség figyelmébe. Egy üveg ára 40 és 70 kr. és a legtöbb gyógyszerertárban kapható.

Csak Horgonnyal valódi!

492. (II.) 17—10.

Hazánk legkedveltebb savanyuvize

— a —

MOHAI ÁGNES FORRÁS

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.
 Ó cs. és kir. fensége

József főherczeg asztalán rendes italul szolgál.
Kitünő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gazdag szénsavtartalmu * A bomak színét nem változtatja
 Természetes ízét kellemessé teszi
 a mért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer” előnyös szolgálatot tesz.

Ujabban a homokos talajban termett savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az ÁGNES-forrás savanyuvize.

Vegyelmezve **Dr. LENGYEL BÉLA** egyetemi tanár
 úr által.

Ajánlva a bel- és külföld számos orvosi tekintélyei által főleg a lélegzési-, emésztési- és húgycső-szervek hurutos bántalmainál; hatásosan gyógyítja a Rhachitis-, görvély-, vese- és kövönny-bajokat, épügy használható a tagok csúszos bajainál, gyermekeknek meggátolja a túlságos gyomorsavany-képződést s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gazdag szénsav-tartalmánál fogva ezen üdítő savanyuviz a legkellemesebb ízű bir s borral használva igen nagy keletnek örvend. — Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is, ép úgy mint hazánkban, általános a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerertárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

ORSZÁGOS FŐRAKTÁR
ÉDESKUTY L., cs. és kir. és szerb kir. udvari ásvány-
 viz-szállítónál
 BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz.

Valódi francia és angol szerszámok
 minden iparághoz és minden darab mellett jótállás,
RÚDVAS, LEMEZEK, VASTARTÁLYOK,
 legfinomabb öntött aczélok és fémek.
Gazdasági-, kerti-, házi- és konyha-felszerelések,
AGYAG- és VAS-KÁLYHÁK,
konyhák és öntött vaslapok.
Tizedes és egyensúly mérlegek
 legjobb minőségben,
 „KIS ÓRIÁS” kézi tengeri morzsoló darabja 1 frt 75 kr.
Tűz- és betörés elleni pénzszekrények,
kirakat- és ajtó aczél-redőnyök.
 Legolcsóbb beszerzési forrás.

TÓTH GYULA
 ELŐBB
TÓTH LAJOS és TÁRSA
 (6.) **vasnagykereskedés** —18
 DEBRECZEN, VÁROSHÁZÁBAN.